Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCII. Ч. 242. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 19-го ГРУДНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 19, 1985 No. 242. VOL. XCII.

Отець П. Пащак іменований генеральним вікарієм Стемфордської Епархії

Стемфорд, Конн. — Єпископський Ординаріят в Стемфорді, Конн., повідомляє, що отець Патрикій Пащак, ЧСВВ, ігумен і парох храму св. Юра в Ню Йорку, Н. Й., є новим генеральним вікарієм Епархії, назначений на цей відповідальний пост Владикою Василем Лостеном 1-го листопада ц.р.

О.П.Пащак

Отець Пащак, уродженець Вінніпеґу, Ман., закінчив свої філософічні і теологічні студії в Канаді і був висвячений в Ґримсбі, Онт. 2-го серпня 1947 року. Відслуживши свою першу Святу Літургію в родинному Вінніпезі, в парохіяльному храмі св. Отця Николая, почав служити Богові і вірним українцям-католикам західньої Канади. Там трудився від 1947 до 1949 року.

В 1949 році привітала того ревного працівника на Христовій Ниві парохія св. Юра в Ню Йорку. Там він трудився повних 10 років, спершу як директор Академії св. Юра, відтак як директор і викладач початкової школи св. Юра. Відтак він був на душпастирській праці в Чикаґо, Ілл. і Гемтремку, Миш. В 1970 році о. Патрикій був вибраний на становище протоігумена Отців Василіян в Америці. На тому становищі перебув дві повні каденції, а відтак в 1982 році був призначений парохом храму св. Юра в Ню Йорку. Цей обов'язок він сповняє по сьогоднішній день.

Душпастирська діяльність о Пащака включає опіку над тисячами повоєнних переселенців-українців, а також радіопрограму Отців Василіян, яку з малими перервами веде вже близько 30 років. При помочі тижневих радіопередач він досягає всіх, навіть і тих, що не можуть, або й не хочуть ходити на Святі Літургії. Отець Пащак відзначається незвичайним організаційно-адміністраційним хистом. Простірний модерний будинок, який приміщує початкову і середню школи св. Юра, завдячує свою появу о. Пащакові.

СВ. МИКОЛАЙ СЕРЕД ПЛАСТУНІВ

Ню Йорк. — Станична Старшина місцевої Пластової Станиці запрошує українську дітвору Ню Йорку й околиці на гостину св. Миколая, яка відбудеться в суботу, 21-го грудня ц.р., о год. 2-30 по полудні, тут, в залі пластового дому, при 140 Друга авеню. Небесна канцелярія буде відкрита від год. 9:15 ранку. Також того самого дня в пластовій домівці відбудеться різдвяний ярмарок, що його влаштовує кіш пластунок.

До уваги уродженців Мшанця й сусідніх сіл

Д-р Франко Сисин, заступник директора Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету підготовляє студію про історію та побут села Мшанця й околиці і просить колишніх мешканців Мшанця й сусідніх сіл (Бистре, Михновець, Ґрозьова, Виців, Плоске, Ґалівка, Бандрів) надсилати:

1 Документи або копії документів, 2. дописи і спогади, 3. фотографії, 4. адреси односельчан і земляків. Д-р Сисин проводитиме інтерв'ю з мешканцями Мшанця і сусідніх сіл, записуючи на тасьмі спогади. По ближчі інформації просить звертатись на адресу: Dr. Frank Sysyn, Harvard University, Ukrainian Research Institute, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass. 02138.

ХОР „СУРМА" В РАДІО

Чикаґо. — Чоловічий хор „Сурма" в Чикаґо, під керівництвом Романа Андрушка, виступить в публічному радіо Міннесоти, в рамках програми „A Prarie Home Companion" в суботу, 21-го грудня, о год. 5-ій по полудні. Цю програму передають публічні радіостанції по цілій Америці. В Чикаґо програму можна слухати зі станції WBEZ на хвилі 91.5 FM.

ВЕЛИКА ПОДЯКА

ХОРУ „ЧАЙКА" З АВСТРАЛІЇ

Ініціюючи своє концертове турне по ЗСА і Канаді (вересень-жовтень 1985 року), хор „Чайка" з Мельборну, Австралія ласкаво звернувся за патронатом і допомогою до установ, наших репрезентантів в обох цих державах, Українського Народного Союзу і Комітету Українців Канади. Обидві організації повністю пішли на зустріч проханням хору, запевнивши всесторонню підтримку.

Цією дорогою хор „Чайка", також в імені супровідного, танкового ансамблю „Веселка", складає щиру подяку УНСоюзові та КУК за опіку, без якої турне не мало б успіху, або і взагалі не відбулося б. Завдяки головному предсідникові УНСоюзу д-рові Іванові О.Флисові, головному касирові Уляні Дячук, головному секретареві Володимирові Соханові та головному редакторові „Свободи" Зенонові Сниликові вся праця і всі потрібні елементи турне були фахово скоординовані і бездоганно переведені в дію.

Володимир Квас і д-р Роман Мороз, наші опікуни на Союзівці, як також д-р Микола Войтович у Філядельфії, д-р Ахіль Хрептовський в Чикаґо, д-р Мирослав Гнатюк і д-р Атанас Слюсарчук в Дітройті та д-р Л. Корінь в Лос Анджелесі, дбали про наше дієтне і медичне забезпечення — дуже все оцінюємо і дякуємо.

У містах ЗСА організаційну сторінку очолювали: Л. Меншеґа (Міннеаполіс), М. Ольшанівський (Чикаґо), А. Слюсарчук (Дітройт), В. Ліщинецький (Клівленд), П. Тарнавський (Філядельфія), Р. Лапичак (Юніон), М. Хоманчук (Ню Йорк), В. Квас (Союзівка), В. Гавриляк (Рочестер), Б. Маланчук (Лос Анджелес). Ми їм дуже вдячні. На жаль не маємо змоги згадати імена всіх осіб, які доложили багато старань і праці в організуванні наших концертів, розповсюдженні платівок, квитків. Кожній особі дякуємо!

Наше турне розглядаємо як історичне: перший український хор з Австралії концертував на американському континенті і перший дав концерт в Об'єднаний Націях (Ню Йорк) з нагоди 40-літнього ювілею цієї організації.

Патронат УНСоюзу і КУК був над нами настільки вагомий, що концерти під час турне не раз помітно відзначались і на відтинку політичнім — наші провідні діячі, а також преса і радіовисильні, вміло використали всі сприятливі ситуації на користь української справи. Завдяки тому маємо відгуки про нас з Европи, з країн комуністичного бльоку і України, звідки прийшли листи з висловами признання і оцінки.

Дуже ми вдячні КУК за всю проороблену працю на їхньому терені на користь наших ансамблів. Багато зазнали добродійства від М. Кучера в Едмонтоні, подружжя В. і Ю. Головків і П. Манастирського у Вінніпезі, родини Я. і О. Соколиків в Торонто. Окремо дякуємо президентові СКВУ Петрові Саваринові за першу поконцертову промову в Едмонтоні.

Безмежно вдячні нашим українцям в ЗСА і Канаді, за зустріч, транспорт, гостинність на Союзівці, в приватних домах і готелях. Спасибі за прийняття, почесні нагороди, квіти, пам'яткові дарунки, чек від Капелі Бандуристів ім. Шевченка в Дітройті. Оцінюємо уможливлення милих зустрічей з родинами, друзями, духовенством і світськими провідниками.

(Закінчення на стор. 4)

Появилося різдвяне число „Слова Підгаєчан"

Дітройт (З.С.). — В половині грудня ц.р., тут вийшло нове, цим разом різдвяне число „Слова Підгаєчан". Цей періодик є органом Головного Комітету Підгаєчан, виходить вже 16 років.

Він поруч статтей реґіональної тематики, поміщує також інші загальногромадського та всеукраїнського характеру.

В цьому числі в редакційній статті обміркована мобілізація мирян під проводом Українського Патріярхального Світового Об'єднання (УПСО) в напрямі оборони переслідуваної Церкви в Україні; беатифікація Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького та визнання Ватиканом Українського Патріярхату. Крім того: поширення культу Зарваницької Матері Божої, продовження спомину В. Папіжа „До найближчого поїзду", меморіяльні статті, фолкльор різдвяних і новорічних побажань та багато іншого.

Це число можна набути, висилаючи замовлення і 2 дол. на адресу: Holovnyj Komitet Pidhajeczan, 7409 Greenview, Detroit, Mich., 48228.

ВЕЧІР В ПОШАНУ І. ФИЛИПЧАКА

Ню Йорк. — Із Літературно-Мистецького Клюбу повідомляють, що в п'ятницю, 20-го грудня ц.р., о годині 7-ій вечора, тут у приміщенні цього Клюбу, при 136 Друга авеню, відбудеться Вечір в пошану письменника Івана Филипчака, галицького педагога і письменника родом із Лішні на Сяніччині. Він — автор історичних повістей — „Княгиня Романова", „За Сян", „Кульчицький — герой Відня", „Дмитро Детька" та інші. Участь у програмі вечора візьмуть: д-р Борис Филипчак, який скаже „Слово про Батька", Ірина Дибко-Филипчак подасть перелік рецензій на творчість письменника, Марта Шраменко і Тарас М. Грицай прочитають уривки з творів І. Филипчака.

„Думка", надхнена успіхами в Европі, готується до дальших виступів

Джерзі Сиiті, Н. Дж. (Л. К.). — „Домінуючим фактором, що під час наших виступів нас супроводив по містах Західньої Европи був цей, що скрізь, де б ми не появлялися з нашими концертами — залі по вінця виповнювались ентузіястами української пісні, як теж всюди нас незвичайно тепло і сердечно вітали, — і то не лише українці, але й чужинці, начебто ми їх віддавна знали і вони нам були знайомі від років, — сказав Семен Комірний, диригент 70-членного мішаного хору „Думка", завітавши у четвер, 12-го грудня ц.р., до Видавництва „Свободи".

Члени Управи хору „Думка" під час відвідин у „Свободі": сидять (зліва): О. Гаєцька, Л. Яблонська; стоять (зліва): С. Комірний, І. Раковський та Е. Кухар.

Про великі заслуги свого диригента та його кропітку працю з хором, що й завершилось їхнім успіхом на концертах у Европі, з признанням висловлювалися члени Управи „Думки": Ігор Раковський — голова хору, Ольга Гаєцька — заступниця голови, Едвард Кухар — вільний член, Леся Яблонська — касир; всі вони співають у „Думці". Члени Управи прибули сюди не лише, щоб розповісти про свої враження від поїздки по Европі і свої концерти, але, щоб зайти і до Головної Канцелярії УНСоюзу і скласти там подяку членам Головного Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу за їхню підтримку і фінансову допомогу.

І. Раковський поінформував, що в 35-річчя „Думки"

(Закінчення на стор. 4)

ДЖ. ШУЛЦ ЗАДОВОЛЕНИЙ ВІДВІДИНАМИ В МАДЯРЩИНІ

Будапешт, Мадярщина. — Державний секретар ЗСА Джордж Шулц, відвідуючи три східньоевропейські країни, задоволений відвідинами Мадярщини і розмовами, які він там мав з лідером тієї країни Яношом Кадаром й іншими високими речниками.

Після три й півгодинної розмови з першим секретарем компартії Кадаром, Шулц заявив кореспондентам, що він надіється на поліпшення відносин не тільки з Мадярщиною, але також з іншими країнами східнього бльоку, які від закінчення Другої світової війни знайшлися під совєтською домінацією. При тому він висловив подив і захоплення із розмови з Я. Кадаром, 73-річним лідером Мадярщини від 1956 року, тобто від придушення совєтськими танками мадярської революції.

„Я багато мав до сказання, починаючи розмову з Я. Кадаром, але в ході розмови я також багато вислухав слушних завваг і прикладів, які наводив мій співрозмовець, який, до речі, є не тільки добрим співбесідником, але також добрим слухачем", — заявив Дж. Шулц.

У висліді позитивної зустрічі і розмов, Державний департамент ЗСА пропонуватиме Конгресові не ставити у відношенні до Мадярщини передумови про додержання прав людини при наданні їй привілеїв у торговельних справах. Інші американські представники, які супроводжали Дж. Шулца в подорожі до Мадярщини, висловили подібну думку і заявили, що в тій комуністичній країні ще найбільше шанують права людини, а уряд дбає про культурний і матеріяльний стан народу.

Черговою країною у пляні відвідин Шулца є Югославія, найбільш зближена до Заходу країна з комуністичною системою правління. На запитання кореспондентів чи ЗСА намагатимуться співпрацювати також з іншими східньоевропейськими країнами, включно з Чехо-Словаччиною, Польщею і Східньою Німеччиною, державний секретар відповів, що така співпрац не все залежить від ЗСА, але „ми хочемо співпрацювати з усіма країнами світу".

Консерватисти підтримують анґольських партизанів

Вашінґтон. — У понеділок, 16-го грудня, в газеті „Ню Йорк Таймс" була надрукована стаття репортера Р. Еппла, в якій говориться, що консервативні організації ЗСА розглядають допомогу антикомуністичним партизанам Анґолі як своє головне зовнішньополітичне завдання в 1986 році.

„В наступному році вияснитсья, чи має намір Адміністрація Роналда Реґена серйозно захищати справу борців за свободу", — сказав у розмові з кореспондентом газети „один консервативний політик", не названий по імени.

Консервативні групи в країні розглядають Крайовий союз за повну незалежність Анґолі (УНІТА) як головну силу на шляху проти експансії Совєтського Союзу на південь Африки і вважають лідера УНІТА Жонаса Савімбі національним героєм. „Якщо б Савімбі був американським громадянином, він був би кандидатом на президента в 1988 році від консервативного руху", — сказав в інтерв'ю для газети „Ню Йорк Таймс" представник організації „Консервативна справа" Говард Філліпс.

Високопоставлений чиновник Державного департаменту, на якого покликується Р Еппл, сказав, що „Уряд щиро симпатизує Савімбі і ніхто не хоче, щоб справа, за яку він бореться, постраждала". Але цей же чиновник сказав, що якщо ЗСА відкрито підтримають антикомуністичних партизанів, то Вашінґтонові буде тяжко стати посередником у переговорах, метою яких є виведення з Анґолі 30,000 кубинського корпусу і 1,200 совєтських військових інструкторів. В той же час асистенти Роналда Реґена вважають, що для того, щоб тиск ЗСА на Анґолю з метою добитися від неї виводу кубинських і совєтських військ приніс успіх, сили УНІТА повинні зміцнити. Лише в тому випадку, якщо прокомуністичний уряд Гозе Едуардо Сантоса почує сили повстанців, він змушений буде піти на поступки.

Як твердить газета, лідер УНІТА Ж. Савімбі обвинуватив недавно Уряд ЗСА в тому, що „його мета не відрізняється від мети Москви". Це обвинувачення зв'язане з тим, що Вашінґтон допомагає поки що антикомуністичним партизанам Анґолі лише на словах.

Газета пише, що більшість консервативних організацій ЗСА мають намір добиватися від Адміністрації Р. Реґена, щоб вона надавала активну допомогу партизанам Савімбі. Г. Філліпс та інші косерватори наводять факти, які свідчать про те, що Совєтський Союз за останні тижні різко збільшив військову допомогу урядовим військам. Анґольські літаки бомблять позиції партизанів, використовуючи совєтські МІГи, а борці за свободу навіть не мають ракет, щоб боротися з налетами.

„Ні один політик не дістане підтримки консерватистів на президентських виборах 1988 року, якщо він не підтримає боротьбу анґольських борців за-свободу", — заявив Г. Філліпс.

В АМЕРИЦІ

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН має намір літом наступного року зустріти совєтського лідера Міхаїла Ґорбачова „в голливудському дусі". Працівники Білого Дому вважають, що Президент збирається організувати щось більшого, ніж серію дипломатичних зустрічів і обідів. Уже виробляється програму спільної поїздки двох керівників до Каліфорнії, яка буде включати великий обід в Беверлі Гиллс з участю визначних голливудських артистів, верхові прогульки на ранчо Президента в Санта Барбара і поїздку по долині Силікон. Зустріч двох лідерів повинна відбутися приблизно 15-го червня, але Москва ще не дала офіційного підтвердження.

СУДДЯ СТІВ КРЕЙН повинен був оголосити в понеділок 16-го грудня, чи з Бернгарда Ґеца зняті обвинувачення, чи йому доведеться стати перед судом. „Я все це не готовий прийняти рішення", — сказав суддя. 22-го грудня мине рік як Б. Ґец стріляв у нюйоркській підземці в чотирьох підлітків-неґрів, які вимагали від нього грошей. З того часу троє з чотирьох підлітків признались, що вони хотіли обрабувати Ґеца. Один з них навіть сказав, що Ґец діяв з метою самозахисту. Після цього можна було очікувати, що з Ґеца будуть зняті обвинувачення в спробі вчинити вбивство.

УРЯД ЗСА ВИГРАВ БИТВУ ЗА ЗМІНУ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ

Вашінґтон. Після кількох місяців інтенсивної кампанії за зміну податкової системи, яку первісно запропонував Конгресові до обговорення і прийняття президент Роналд Реґен і кінцевих труднощів, які вказували на безвиглядність цієї справи, Палата Репрезентантів прийняла у вівторок ввечорі, 17-го грудня ц.р., тобто напередодні різдвяних вакацій, демократичну версію реформи, на яку раніше погодився був Президент, але за якою не хотіли голосувати республіканські конґресмени у першій спробі.

Спікер Палати Репрезентантів Томас П. О'Нілл і голова конґресової Комісії способів і засобів Ден Ростенковскі повідомили Президента, що вони погоджуються поставити законопроєкт знову під голосування, якщо Білий Дім переконає принаймні 50 республіканців, щоб вони голосували за законопроєктом. Білий Дім пустив, як то кажуть, усю урядову машину в рух. До Капітолю поїхали не тільки сам президент Р. Реґен, але також секретар Департаменту скарбу Джеймс Бейкер, шеф персоналу Доналд Ріґен та багато інших, зокрема фінансових і податкових спеціялістів. У понеділок, 16-го грудня Президент повідомив телефонічно Т. О'Нілла, що 70 республіканців голосуватимуть за зміною податкової реформи, і що тепер у великій мірі залежатиме від нього, чи голосування в Палаті Репрезентантів буде успішне чи ні. Спікер Палати, виступаючи перед кореспондентами був дещо подeнервований кажучи, що він тільки може ставити чи не ставити справу під голосування, але він не може брати відповідальности, як каже Президент, за успіх голосування.

Вкінці голосування таки відбулося. 207 конґресменів голосували за зміну податкової системи, 171 голосували проти. 49 республіканців голосували, щоб пропозицію Адміністрації залишити „живою", тобто продовжувати над нею дебати після вакацій, очевидно, вже в новому році. 39 демократів і 132 республіканці голосували за тим, щоб взагалі анулювати законопроєкт і більше не повертатися до його обговорення.

Економічні спостерігачі кажуть, що сильне лабі великих корпорацій і компаній працювало день і ніч, щоб „вбити" пропозицію зміни податкової реформи, яка, якщо буде затверджена, змінить основно податкову систему, принесе полегші для біднішого прошарку населення, очевидно, коштом більйонових корпорацій, які досі платять дуже мало податків, а деякі взагалі не платять. Головною точкою у цій пертрактації між Урядом і Палатою Репрезентантів є також моральний бік справи: голосування в Палаті вважається у політичних колах новим тріюмфом Р. Реґена.

Лівія купила ракети в СССР

Лондон. — Як повідомляє газета „Сандей Телеґраф", Лівія купила в Совєтського Союзу понад 100 зенітних ракет, відомих на Заході під маркою САМ-5. Вони становлять загрозу для літаків, що пролітають не лише над Лівією, але і над обширними теренами Середземного моря і Північної Африки. Ракети будуть розміщені на трьох базах: у Тріполі, Бенгазі і в західній частині Лівії недалеко від єгипетського кордону.

Москва також відправить в Лівію 2,000 військових дорадників, які протягом двох років будуть вчити лівійців стріляти з ракет. Газета повідомляє також, що совєтські військові дорадники підготовляють терористів, яких очолює фанатичний палестинський вождь Абу Нідалем. Єгипет побоюється, що терористи, які перебувають у Лівії, підготовляються до нових нападів на літаки і інші об'єкти.

Совєтський Союз вже створив систему протиповітряної оборони в Сирії. Її зенітні ракети можуть обстрілювати повітряний простір над східньою частиною Середземного моря.

Тепер така ж система буде створена і в Лівії. Лівійський диктатор Муаммар Каддафі уклав відповідну угоду під час своєї візити до Москви в жовтні цього року.

У СВІТІ

АМЕРИКАНСЬКІ УРЯДОВІ чинники не були дуже задоволені рішенням президента Філіппін Фердінанда Маркоса привернути назад усі права для шефа генерального штабу армії ген. Фабіяна Вера, якому закидають замішання у вбивстві лідера опозиції Беніньо Акіно в 1983 році. Правда, судовий панель, який складався із трьох суддів, виправдав ген. Вера і усіх військовиків, а в урядовій філіппінській пресі появились були інформації, що Акіно вбили мабуть комуністи, щоб спровокувати громадянську війну. Після американських завваг і виявлення деяких документів між філіппінськими старшинами наступив двоподіл. Щоб не поглиблювати дальших непорозумінь президент Ф. Маркос вирішив замінити ген. Вера іншою особою.

ГОЛОВНЕ КОМАНДУВАННЯ ізраїльської армії і представники уряду прем'єр-міністра Шімона Переза висловили свою турботу новою, і, на їх думку, дуже небезпечною ситуацією у прикордонній полосі між Ізраїлем і Ливаном. Нова ситуація постала у висліді розміщення Сирією нових модерних ракет, які практично виключають всякі контрольні полети ізраїльських літаків над ливанською територією. Не треба виключати, кажуть військові спостерігачі, що Ізраїль одного дня вдарить повною силою свого летунства по розміщених ракетах, хоч офіційно Шімон Перез заперечує таку можливість, бо Сирія не виявляє жадних агресивних замірів і не зістрілила досі ані одного літака. Однак вже сама наявність сирійської ракетної зброї біля ізраїльського кордону є причиною зросту напруги і зміни стратегічних плянів.

З'ЄДНАНІ СТЕЙТИ АМЕРИКИ і Совєтський Союз підписали договір про спільне поборювання тероризму і спільну дію у випадку коли терористи захоплять корабель чи літак одної з держав. Крім того обидві сторони погодились на публікацію резолюції, якою вони засуджують всяку форму тероризму і натавровують терор звернений проти дипломатів і офіційних представництв. Резолюція закликає до звільнення усіх закладників, до поставлення під суд усіх осіб, замішаних у схопленні дуже часто зовсім невинних людей. Резолюція буде внесена амбасадором ЗСА до ОН в Раді Безпеки і її підтримають представники СССР.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Svoboda USPS (50-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Подорож Шулца по Европі

Державний секретар Джордж Шулц перевів уже свою 10-тиденну подорож по Европі і дав наглядний доказ широкій публіці у світі, що бути керівником закордонної політики такої великодержави, як Америка, нелегка справа, особливо, коли він мусить діяти, як речник відповідального за всі ресорти державного апарату Президента та рахуватися з думкою шефа штабу Білого Дому формату і верховодницької вдачі Доналда Ріґена, дорадника Президента у справах крайової безпеки, секретаря оборони і лідерів обох палат Конґресу. На конференції міністрів закордонних справ у Брюсселі звітував про вершинну конференцію президента Реґена з Ґорбачовим і дістав апробату на продовжування американсько-совєтського „діялогу" та запевнення, що членські держави Атлантійського пакту (НАТО) стоять солідарно за Америкою, що не завжди і не в усьому діється.

В Лондоні мав успіх в нараді з тамошнім прем'єром Марґарет Тачер, яка деклярувала згоду на участь Англії в дослідах над винаходом протиракетної оборони з космосу. У столиці Західньої Німеччини Бонні і в західньому Берліні різко критикував СССР, заповів дальше активне сприяння протикомуністичним рухам та заперечив, наче б ЗСА будь-коли погодилися на поділ світу на комуністичну і вільну частину. Опісля відвідав три комуністичні країни — Мадярщину і Румунію, які користуються правами найбільш упривілейованих країн у справах торгівлі (довготермінові кредити, ґарантовані американським Урядом) та перестерігав, що порушування прав людини і обмежування релігійної свободи може позбавити ці країни того упривілейованого становища. Зокрема перестеріг румунського диктатора Ніколае Чаушеску, який в минулому виявляв не раз, що не дуже покоряється Москві (відмовився пристосувати румунський бюджет до совєтської п'ятирічки), щоб не затримувати силою людей, які прагнуть еміґувати. Третьою комуністичною країною, що її відвідав Шулц, була Юґославія, яка після смерти Тіта має ротаційну систему президентів шістьох тамошніх автономних республік. Покійний перший після Другої світової війни президент Тіто, який виявив жорстокість ортодоксального комуніста, коли велів розстріляти хорватського патріота, який разом із Тітом боровся проти нацистів Гітлера, але був також непокірливим супроти Москви, бо заперечив доктрину про Москву, як центр міжнародного комунізму, проголосив „тітоїзм", як „національний комунізм" і запротестував проти совєтської окупації Чехо-Словаччини. Від того часу Юґославія ніби невтральна, в економічній ділянці поступилася дещо демократичній свобідній конкуренції, але все ще контролює і цензорує діячів культури — і саме цю неґативну сторінку цієї країни заторкнув Шулц в нараді з теперішнім юґославським президентом Єзеліном Дюрановічем і його прем'єром Міланом Піянінком.

Трудно підвести вже тепер балянс цієї подорожі Шулца. Його місією — за офіційними заявами — було скріплення співпраці ЗСА з європейськими союзниками та задемонстрування, що ЗСА стежать за зберіганням в усіх країнах прав людини. Успіх цієї місії — це вже можна тепер твердити — половинчастий і далеко недосконалий. Американський керівник закордонної політики має ту кращу ситуацію, як його попередник, що Роналд Реґен користується більшою міжнародною повагою і що американський арсенал зброї більший, як був тому шість років. Але традиційна й безперервна суперницька боротьба між Білим Домом і Капітолем та все ще дуже сильний американський лібералізм, який спутує свободу рухів Президента у підході до комуністичної експансії, це слабі сторінки американської державної дійсности і міжнародний світ про це знає.

Джордж Шулц, який став державним секретарем після генерала Александра Гейґа вміє більш гармонійно співпрацювати з Президентом і його співробітниками , причетними до ресорту закордонних і військових справ. Він ніби переконав президента Реґена, що треба відмовитися від різкої і гострої протисовєтської реторики, не називати СССР „злющою імперією" та джерелом всього лиха у світі, (хоч це правда) а перейти на тактику „тихої дипломатії" і компромісів з СССР, яка запевнила б бодай релятивно мир та дозволила переговорювати за конференційним столом над редукцією збройного арсеналу. Відомо, що це покищо вдалося тільки в малій частині, бо в ділянці зброї Женевська конференція дала цілком неґативний вислід, дармащо, Реґен вважає „успіхом — „відчинення дверей до дальшого діялогу".

Подорож Шулца по Европі була однією ланкою у такій новій тактиці, яка не зрікалась би основних принципів американської демократії і підтримки свободолюбних рухів у світі, але й робить це на базі щораз дальших компромісів. До нах належить теж видавання большевикам на знущання і смерть втікачів із СССР, які даремно шукають приюту в ЗСА.

М. Платковський

ЧИ ФРАНЦІЯ ШУКАЄ ДЕТАНТУ

Після вершинної конференції в Женеві загальна опінія — однозгідна: хоч у Женеві не осягнули якогось перелому в питаннях першої ваги, проте покращала „атмосфера" поміж Заходом і Сходом. У СССР перестали говорити про американських „імперіялістів", а президент Реґен уже не вживає таких гострих висловів про Совєтський Союз, як ще досить недавно. Як виглядає, деякі країни західнього світу спішать пристосуватися до нової „атмосфери". Видно це на прикладі Франції, де в Парижі президент Франції Міттеран прийняв ніби припадково ген. Ярузельського, польського диктатора, який заїхав до Франції.

Обставина, що власне Франція починає діяти першою, щоб і собі виявити ініціятиву для поліпшення своїх відносин зі Сходом, не є дивною, бож Франція ще за часів Де Ґоля завжди бажала провадити „незалежну" політику і давати докази того, що вона є також великою потугою. Дивним тільки є, що цим разом вибрано Польщу і її сумної слави диктатора Ярузельського. Бо ж за режиму Ярузельського в Польщі ідуть от уже від кількох років безоглядні переслідування проти сливе всіх верств населення: розгромлено „Солідарність", арештується і замикається до таборів тисячі осіб з-поміж інтеліґенції, суди діють перманентно, „незнані" особи нападають на ксьондзів, а одного навіть схоплено і замордовано. Бій за демократію в Польщі продовжується і якби не страх перед інтервенцією совєтського війська, то цей бій були б уже, давно виграли.

Треба підкреслити, що французьке суспільство, а насамперед французькі професійні союзи демократичного напрямку (крім тих, що перебувають під впливом комуністів) виявили і виявляють велику симпатію до польської опозиції супроти режиму Ярузельського. Зрештою, французи традиційно добре ставляться до Польщі. А тепер велика кількість польських еміґрантів у Франції, як давніх, так і найновіших після встановлення режиму Ярузельського, має у Франції великі впливи і втішається чималою підтримкою саме з боку французьких соціялістів, шефом яких є президент Міттеран.

Що ген. Ярузельського прийняв французький президент — це йому було дуже на руку. Цим він підносить себе в очах своїх нечисленних прихильників у Польщі, але й зашаховує демократичну опозицію: бачите, мовляв, ви проти мене, а мене шанують і зо мною рахуються в країнах Заходу. Тим більше, що це вперше, що ген. Ярузельського прийняв голова держави демократичного Заходу.

Не тільки поляки, які перебувають у Парижі, але й демократичні французькі професійні союзи влаштували демонстрацію на вулицях Парижу в день приїзду Ярузельського, та надзвичайно сильні відділи поліції не допустили демонстрантів наблизитися до палацу президента Франції, де відбувалася авдієнція Ярузельського, після якої він публічно заявив, що ця авдієнція була для нього дуже важливою і він вдячний, що вона мала місце.

Французька преса, крім комуністичної, поставилася дуже критично до факту авдієнції Ярузельського у президента Франції. З критичними заявами виступило багато видатних французьких політиків. Характерно, що на зібранні французького парляменту, ніхто інший, як голова французького уряду Фаб'юс, який не був консультований перед авдієнцією, заявив, що цей факт його дуже „бентежить". Але... у Франції перше слово в політиці має президент держави, а не голова уряду.

Французька преса ставить запит: для чого на такий крок, що суперечить і його власним ще недавнім заявам, пішов през. Міттеран? Відповіді покищо не знаходять, а сам Міттеран дискретно мовчить і лише ніби приватно сказав, що в майбутньому французи переконаються, що він мав слушність. Отже запит залишається без відповіді: навіщо Міттеранові було потрібно приймати ген. Ярузельського? Чи він, бажаючи поглибити детант із СССР (поглибити в більшій мірі, ніж на це нібито готовий піти президент Реґен), робить жест, який безумовно сподобається Москві й уможливить Франції нав'язати приязні стосунки з Москвою Ґорбачова і випередити в цьому відношенні Вашінгтон?...

М. Асєєвський

СОВЄТСЬКА ДЕЗІНФОРМАЦІЯ ПРО КИЇВСЬКУ АКАДЕМІЮ

Міжнародна культурна організація при Об'єднаних Націях, ЮНЕСКО, в своєму бюлетені „Обриси ЮНЕСКО" ч. 83, з жовтня ц.р., подала спеціяльні матеріяли про Києво-Могилянську Академію п. н. „Оксфорд східніх слов'ян". Цей бюлетень ЮНЕСКО виходить щокілька днів у формі пресових звідомлень і розповсюджується головно серед пресових агентств і культурних та наукових організацій англомовного світу. Інформацію, на чотири сторінки, про Києво-Могилянську Академію подала Валерія М. Нічик, кандидат філософічних наук, член Інституту Філософії при АН УССР у Києві.

З тексту інформації видно, що В. М. Нічик, на жаль, більше переймалась своїм страхом перед „старшим братом" ніж поданням фактів про Київську Академію.

Наприклад, в інформації цілком затерто факт, що Києво-Могилянська Академія постала та існувала на Україні. В. Нічик твердить, що Академія постала „на землях східніх і південних слов'ян". Вона систематично заступає назву „Україна" окресленням „південні слов'яни". Пишучи про культуру середньовічного Києва, вона вживає терміну „Київська Росія", так що пресові кореспонденти помилково уважають, що Києво-Могилянська Академія існувала в Росії, або в Київській Росії, де жили південні слов'яни.

Коли йдеться про славних аспірантів Київської Академії, то авторка допису прославляє росіянина Михайла Ломоносова, засновника московського університету, який перебував в Академії дуже короткий час, не закінчивши повного курсу навчання. Але про дійсних випускників Академії, наприклад, про великого українського філософа Григорія Сковороду, нема ні одного слова. Це цілком без логіки, бо наукова спеціялізація В. М. Нічик є саме досліджування філософії в Україні, в тому і філософії Сковороди, але про ці теми чомусь ніде нема в неї згадки. Вміти нічого не сказати про Україну, коли в дійсності мова про Україну, і ще рівночасно вихвалювати Росію, чи коли не Росію, то фікційний народ „східніх слов'ян", це приклад хиткого ступайка московській великодержавній параної, на що пішла наша авторка з Києва.

Але чудацьким і незрозумілим є питання чому аж до сьогодні, майже чотири роки після усіх совєтських відзначень ювілею 350-ліття заснування Києво-Могилянської Академії (1632-1982), рішено ще раз реклямувати Київську Академію, але цього разу на форумі міжнародної організації ЮНЕСКО. Невже ж Києво-Могилянська Академія стала знаряддям у руках совєтських пропаґандистів, щоб було чим просвічувати Захід про культуру Сходу?

Більш правдоподібним і можливим є припущення, що вимушений виступ В. Нічик, члена АН УССР, є реакцією на публікацію цього року в Гарвардському університеті наукових матеріялів про Києво-Могилянську Академію. Недавнє число міжнародного наукового журналу „Гарвардські Українські Студії" (УІІІ, 1/2) було присвячене вивченню Києво-Могилянської Академії. У ньому поміщено понад 250 сторінок нових досліджень, історіографічних аналіз, критики і біографії англійською та французькою мовами.

Слід віднотувати факт, що на відміну від давніших західніх публікацій про Києво-Могилянську Академію, які були написані під впливом еміґраційної російської школи великодержавних істориків, публікація Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету ясно ставить факт, що Академія є важливим здобутком української культури ХУІІ - ХУІІІ сторіч. Наприклад, поміщена в журналі критика доводить, що події пов'язані з виникненням Києво-Могилянської Академії та розвиток духових і культурних традицій на Україні швидше входять у схему сімсотлітньої історичної тяглости Київ-Галич-Литва- Київ, ніж в схему Київ-Суздаль-Москва, що часто є пропаґована москвофілами й чинниками совєтської науки.

Журнал „Гарвардські Українські Студії" отримують головніші наукові центри світу. Його передплачують сотки неукраїнських науковців. Журнал навіть доходить до Азії та Африки. Тому матеріяли, що в ньому друкуються, відіграють важливу ролю, впроваджуючи у свідомість чужого світу вірні відомості про Україну і про її минуле.

Це ж факт, якому московський апарат дезінформації старається з усією брехливістю і настирливістю запобігати.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

КОРИСНИЙ ПРОЄКТ

У щоденнику „Свобода" з 16-го листопада ц.р. появилася стаття В. Сірського про наші допомогові завдання в Бразилії. З огляду на те, що автор згаданої статті часто не бере до уваги теперішніх життьових умовин, а послуговується фікціями з минулих часів, до ЗУАДК вплинули листи двох визначних діячів з Бразилії, які спростовують його помилкові погляди.

Передаємо в скороченні важливий зміст цих листів:

Отець Василь Зінько, ЧСВВ, редактор українського католицького тижневика „Праця" в Пруденто-полісі, пише, що твердження „дискутанта в автобусі" буцім то 80% тамошніх хліборобів мають землі по вуха, не відповідає правді. В дійсності таких хліборобів є там тільки 10%. О. В. Зінько кожного року відвідує щонайменше 700 українських родин на колоніях і з власного досвіду добре визнається в цій справі. Не мають подостатком землі в Прудентопільщині, Мелатанщині та інших місцях. Дещо кращий стан є у Пітанщині. На бажання зацікавлених о. В. Зінко пришле докладні статистичні дані. В містах страшне безробіття, прямо мільйони людей не мають праці. „То ж пощо хлібороби мали би втікати до міст? На Вера Ґварану повернулося кілька десятків молодих родин, бо не годні вижити в місті. Про це скаже вам кожний парох рільничих районів. Давніше продавали землю за безцін, а сьогодні роблять це хіба ті , що нічо не вартують, як от пияки, або такі що взагалі не можуть дати собі ради в житті", — підкреслює автор листа. Бувають люди, які працюють на чужім полі, отже мають хоч що зїсти.

Д-р М. Ценко не твердив, що тільки земля рятує місцевих українців. Навпаки, він радить розвивати й інші допомоги. Навіть пожертвував гроші на видання про Блаженнішого для Бразилії.

„Сірський хоче, щоб 'зараз' помагати. Отже зараз найбільше актуальним є Земельний фонд". О. В. Зінко є переконаний, що треба далі розбудовувати цей фонд, бо він показав себе успішним. Вже зголошено 200 родин, які хочуть працювати на землі.

У зв'язку з рекомендаціями В. Сірського, щоб прислати дорадників для справедливого розподілу пожертв у Бразилії, то слід пам'ятати, що вже довгі роки тамошні потребуючі українці одержували допомогу з Канади та зі ЗСА і ніхто ще досі не жалівся на надужиття, чи дефравдації. Заки писати, треба перше перевірити речі — пригадує о. З. Зінко.

Отець ігумен Петро Бальцар, ЧСВВ, голова Земельного Комітету Бразилії, у своєму листі стверджує, що стаття В. Сірського поміщена в щоденнику „Свобода" підкопує довір'я та знеохочує до дальшої праці. Його плян для молоді є побудований „на хмарах". Ніхто не робить жадної різниці, коли йдеться про розподіл допомог. Навпаки, на прохання адміністратора о. Миколи Милося, щоб закупити 15 гектарів землі для Кіндрата Мартинюка, о. П. Бальцар, користуючись Земельним фондом, зразу позитивно полагодив цю справу.

Земельний Комітет до половини листопада ц.р. закупив 245 гектарів землі в 13 місцях. Там же працює 15 наших родин, а вісім невдовзі почне працю. Куплено 15 штук рогатої худоби, п'ять коней, 300 щепів, дві хати, а третю кінчається будувати... Це тільки один важливий вийняток з довшої статті; з повним списком жертводавців зі ЗСА й Канади, що її о. П. Бальцар тому два тижні переслав до української преси у Північній Америці.

Будьмо обережні з непродуманою критикою, бо в минулому вже не один корисний задум угроблено. В Бразилії йде завзятий змаг за збереження та розвиток тамошньої дуже надійної громади та молоді. Перед в цьому змагу ведуть наші найкраці та озброєні довгорічним досвідом релігійні й громадські діячі. Допомагаймо їм морально та матеріяльно у цьому відповідальному і важкому завданні.

Олександер Татомир

Левиттавн, Па.

ТЕРРІ ВЕЙТ ЗБИРАЄТЬСЯ повернутися в Бейрут до різдвяних свят і продовжувати переговори про звільнення чотирьох американських закладників. Т. Вейт уже двічі побував у Бейруті. Він відвідав також Ню Йорк, де зустрічався з генеральним секретарем ОН. В Лондоні і Парижі він також зустрічався з американськими дипломатами.

ЗАСТУПНИК ГЕНЕРАЛЬНОГО прокуратора ЗСА Чарлз Луїс повідомив, що після дворічної праці детективів суд міста Сан Антоніо, Тексас, обвинуватив 44 злочинців, замішаних у підпільному виготовленні наркотиків. У зв'язку з цією справою конфісковано 34 мільйони дол. Інший заступник генерального прокуратора Генрі Онкен називає цю справу „найбільшою перемогою правосуддя, яке бореться з наркотиками". Він заявив, що детективи, які провадять розслідування, намагаються знайти ще 60 міл. дол., які мають безпосереднє відношення до торгівлі наркотиками.

Іван Коровицький

ПОДОРОЖ В УКРАЇНСЬКЕ XIX СТОРІЧЧЯ

Володимир Міяковський. „Недруковане і забуте. Громадські рухи дев'ятнадцятого сторіччя; Новітня українська література". Ню Йорк, Українська Вільна Академія Наук, 1984.

Кожна нова публікація УВАН, — поважний науковий вклад в українознавчі досліди, що їх в СССР часто оминають або подають викривлено. Свій внесок в українознавство залишив також співробітник Академії Володимир Міяковський, літературознавець, дослідник соціяльних і національних течій XIX сторіччя, невтомний збирач архівних матеріялів. Скромний учений часто публікував свої праці під псевдонімами та переважно анонімно давав свій вклад у архівістику, музейництво і бібліотекарство, а багато з написаного залишилось у рукописах, зокрема на заборонені в СССР теми. У великому, понад 600 сторінок томі вміщено саме такі малознані або й незнані праці Міяковського. Їх опрацював д-р Марко Антонович з допомогою доньки покійного Оксани Радиш.

У свіжовиданому томі вміщено понад 60 студій Володимира Міяковського, що між ними є досліди про декабристів, про Київську Українську Громаду, про заборони українського слова, про тогочасні видання, про діячів літератури, науки й громадських рухів, а між ними — М. Драгоманова, В. Антоновича, Ю. Клена, Л. Українку, М. Зерова, О. Кошиця, Ю. Михайлова, П. Чубинського й інших. Уважливому читачеві, — розкриття цікавих подробиць малознаного світу.

Вивчаючи дії Старої Громади, Кирило-Методіївців, Шевченка, Міяковський усюди відчував приглушене національне, неперервність буття народу. Ця неперервність заманіфестувала себе у роках короткої державности, що її, у ділянці культури, був співбудівником Міяковський. Для багатьох спалах державности був несподіванкою, але для дослідників минулих віків, він міг бути передчасним, але все таки закономірним.

Державність загублено давно, — далеко в історії залишились Мазепа і Хмельницький, ще далі князі. Близьке було XIX сторіччя і у ньому належало шукати підвалин недавніх змагань. Саме у громадських рухах минулого століття Міяковський, разом з іншими, доглянув ще неприв'яле коріння народу. Низка статтей присвячена цьому, чи це у „Зв'язках Глібова з революційним рухом", у нарисі про „Людей сорокових років", у „Повстанні декабристів", „Київській Громаді", „Цензурному акті 876", у „Журналістиці на Україні". І особливо в центральній постаті, що їй Міяковський присвятив найбільше уваги, у Шевченкові.

Другим дослідником, що відчув значення Шевченка був Павло Зайцев, близький Міяковському віком, працьовитістю, прозорливістю, життьовими шляхами. Обоє, кожний по-своєму, намагалися схопити те, що добачив у Шевченка й з лаконічною точністю поета висловив Євген Маланюк, — „що менш за все 'Кобзар Тарас', він, ким зайнялось і запалало". Зайцев підсумував свої досліди у повному виданні творів Шевченка. Міяковський не встиг цього вчинити, але вклав своє знання у видання Шевченкових листування і журнала (головний редактор С. Єфремов), у перевиданні творів Шевченка (14 томів, Чикаґо, 1957-1963), у річники УВАН „Шевченко" (1952-1964), у англомовний Збірник студій про Шевченка (1962) та у статті порозкидані по журналах і часописах, що їх дбайливо подано у цьому томі, в бібліографії творів Володимира Міяковського.

Між іншими ділянками зацікавлення Міяковського, багато статтей присвячено дослідам над літературою, почавши з першої опублікованої його статті у 1911 році.

У бібліографії не знайти великих монографій. Переслідування автора і його приятелів, — товаришів його наукових прямувань, — не сприяли віддаватися праці над великими творами. Але й менші розміром студії постійно доводилося переривати. Так у 1930 році ще вийшла у Харкові студія Міяковського про „Москалеву криницю" Шевченка, але далі, — перерва, величезна для наукової творчости, одинадцять років. І тільки 1937 року, у Москві повелося стати співредактором збірки творів Добролюбова. Але й далі до 1941 року писати на українознавчі теми не міг. Раніш були роки заслання у Карелії, а потім праця у Києві в цілком чужій йому заробітковій ділянці. Тільки під час Другої світової війни він повертається до близьких йому тем (Грушевський, Плужник, Драй-Хмара, давній Київ, Золотоверхий Михайлівський манастир). Але й ті роки постійної небезпеки, голодування та мандрування не сприяли творчості й лише від 1946 року, на еміґрації у Західній Европі, а потім за океаном, Міяковський повертається до перерваних дослідів над XIX віком, публікуючи щороку по кілька або й по кільканадцять статтей. Усі вони, як і давніші, позначені прикметною Міяковському науковою безсторонністю і точністю викладу, хоч опрацьовувано їх у тяжких побутових обставинах перебування в Европі у таборах для втікачів, а потім у тісному мешканні в Ню Йорку та у переобтяженні заробітковою працею. Відпруженням були одночасні обов'язки керівника Архіву і Бібліотеки УВАН та часті доповіді, переважно з літературознавства.

Лише порівняльно короткий час, двадціті роки у Києві, Міяковський мав можливість використати, щоб вивчати недоступні перед тим архіви, шукаючи документальні матеріяли про діячів XIX століття. Тож статті Міяковського про минуле сторіччя стали вірогідним джерелом дальших студій над цією добою. Важливість як джерела праць цього дослідника підкреслено в англомовній передмові твердженням, що без праць Міяковського неможливо відтворити історії протиурядових українських рухів дев'ятнадцятого віку. Дійсно, Міяковський-історик не тільки відшукав, вивчив і опублікував вартісний архівний матеріял, але й пильно його прокоментував; деякі його примітки до статтей, вміщених у „Недрукованому і забутому", стали окремими студіями, як хоча б у примітці до статті „Революційні відозви до українського народу 1850-1870 рр.".

На документальну вартість творів Міяковського звернув увагу у примітках редактора д-р М. Антонович. У його поясненні до статті про „Гімназіяльну пригоду М.П. Драгоманова (1856)" згадано, що Міяковський знайшов багато документів про виключення Драгоманова з гімназії та що „у дійсності це була не так стаття, як короткий вступ до сімох документів".

Сам Міяковський у численних рецензіях вказував на особливе значення джерельних матеріялів. Так, рецензуючи паризьку „Україну", він прихильно оцінив цей журнал, бо в ньому знайшов „публікацію документів або призабутих сторінок", а редактор журналу, на думку рецензента, виявив себе як „невтомний дослідник української історії і щасливий знахідник виключної цінности матеріялів з українїстики в паризьких архівах або рідких видань у французьких бібліотеках".

В архівах і рідкісних виданнях усе своє творче життя шукав Міяковський за діячами минулого малознаного століття, тож послідовно, що саме перший том нової серії видань УВАН, — „Джерела до новітньої історії України" став публікацією незнаних і малознаних творів цього дослідника. „До джерел" назвав свою книгу Микола Зеров, а Вячеслав Липинський у одному з листів вказав, як руїна XX віку „переросте своїми розмірами руїну ХУІІ ст. Тому треба б уживати всіх заходів, щоб видати все цінніше, де і як тільки можна".

Наукові інституції української еміґрації намагаються видавати „все цінніше", а УВАН володіє дуже цінними архівними збірками, урядовими, громадськими, приватними. „Джерела" запляновано публікувати окремою Серією, розпочавши томом праць Міяковського. Видано цей том з багатьома примітками, точним покажчиком і дбайливою коректою.

Наукова Конференція у Римі

В днях 5-8-го жовтня ц.р., відбулася у Римі старанням Комітету Наукового Конґресу у Тисячоліття Хрищення Руси-України третя підготовча Конференція. Вона виразно зазначила шлях соборницької міжконфесійної співдії: це було третє кільце у післідовно продуманому ланцюгу. Коли конференцію підготовили міжконфесійні наукові установи — УВУ при співдії НТШ у Европі, — ініціятива у другій конференції належала до православно-духовного середовища при українській Свят-Софійській Богословській Семінарії в Бавнд Бруку, Н.Дж.,а у третій до католицького осередку при Українському Католицькому Університеті та Українськім Богословськім Науковім Товаристві.

Першу конференцію (травень 1984) організували миряни-науковці за попереднім порозумінням з ієрархіями наших традиційних Церков. Друга ж (червень 1985) відбулася на запрошення й при безпосередній участі Блаженнішого Митрополита Мстислава, а третя у зв'язку із Синодом Владик Католицької Церкви для уможливлення діялогу українських мирян-дослідників з ієрархією. Це унапрямлення має таке сильне моральне значення, що цей „ритм" у черґуванні, чи переплітанні поодиноких конференцій чи сесій рішено утримати.

Плянований і сподіваний „діялог" справді відбувся. Не зважаючи на те, що інавґурація конференції відбулась безпосередньо після кількагодинної зустрічі з Папою Іваном Павлом II, явилося на неї сім владик, а в соборній Св. Літурґії в неділю, 6-го жовтня, сослужило в намірені успішности праць конференції 11 єпископів, які згодом сіли до спільного обіду. Конференцію в Бавнд Бруку привітав Митрополит Мстислав, який виголосив згодом глибокозмістовну проповідь в часі Св. Літурґії. У Римі на інавґурації сказав слово в імені присутніх Владик Митрополит Максим, ЧНІ, що також відзначив працю конференції у проповіді в часі Богослужби. Владики брали участь у поодиноких сесіях конференції, мали окремі розмови з делеґатами після сесій чи між сесіями, і в підсумовуючому слові на закінчення. Владика Ізидор Борецький високо оцінив в імені Патріярха Мирослава Івана вже пророблену працю і пообіцяв повну підтримку дальших починів. Звичайно,цей діялог рішено продовжувати, а владики просила для своїх архівів матеріяли із підготованих праць, зокрема підготовні обіжники, яких вийшло 13.

Матеріял для діялогу дала в основному інформація, підготована на інавґураційне засідання, яку зладив голова Ділової президії, проф. Володимир Янів на відкриття конференції. Поруч з історичними даними, як дійшло до постання комітету, було окремо наголошено, що досі комітет об'єднав практично цілий український науковий світ: афільйовано 21 установу–дев'five із ЗСА, по чотири з Канади і Італії, по одній із Німеччини, Франції, Арґентини та Австралії. Крім сімох конфесійних (три православні і чотири католицькі),акцес зголосило 14 міжконфесійних наукових установ. Афільйовані установи діють на засаді повної паритетности: рішення не переголосовуються. До Ділової президії входить 10 осіб, при чому при виборі в рівній мірі звернено увагу на рівновагу конфесій, територіяльного розміщення об'єднаних установ, їх престижевости (традиційности, чисельного стану, активности тощо).При організації об'єднання ніколи не мали значення політичне чи ідеологічне спрямування чи територіяльне походження.

При комітеті діють фахові комісії, які відповідають за наукову програму комітету. Під цю пору їх сім: богословсько-філософічна (голова о. ректор О. Кравченко, заступник протоархимандрит проф. І. Гриньох), літурґічна (о. архимандрит проф. І. Музичка, заступник о. протоієрей Т. Міненко), історична (проф. д-р А. Жуковський), мовознавча /проф. д-р О. Горбач/, літературознавча/ проф. д-р І. Качуровський/, канонічного права/ о. протоархимандрит д-р Патрило, ЧСВВ, заступник проф. д-р З. Соколик/; мистецтвознавча /без визначення головства; мистці С. Гординський і д-р Б. Стебельський/. Плянується створення ще дальших трьох комісій — музикологічної, етнографічної та культурологічно-етнопсихологічної.

Ці названі комісії підготовляють наукові сесії — в часі плянувально-організаційних конференцій, чи окремо. Сесії досі були міждисциплінарні, але змагається до фахового замкнення сесій, ограничених до ділянки конкретної комісії.

Коли перша конференція була ограничена тільки до плянувально-організаційної частини, друга мала подвійне завдання: на ній завершено організаційну структуру, затверджуючи прийняття нових установ та поширюючи Президію, але крім цього була перша наукова міждисциплінарна сесія із 12 доповідями. Конференція у Римі була виключно присвячена науковим доповідям, бо чимало уваги відведено для „діялогу". Доповідей було, крім вступної інформації, 10, які стояли на високому рівні.

Під час сесій виголосили доповіді такі прелеґенти: у суботу, 5-го жовтня, відкриття і привітання — проф д-р В. Янів (Париж — Сарсель), який теж дав вступну інформацію, яку доповнили голови двох фахових комісій — мовознавчої та літературної, та спеціялізованої — фінансової (професори д-р О. Горбач, д-р І. Качуровський і д-р Г. Васькович). Слово Владики Митрополита Максима, ЧНІ. Проф. д-р Богдан Осадчук (Берлін)— „Україна між Москвою і Римом" (Перспективи Українського Мілленніюм між комуністичним атеїзмом і стихійною рехристиянізацією на Сході Европи).

Неділя, 6-го жовтня, вранці — Соборна Св. Літургія у св. Софії в наміренні успішности праць Конференції із глибокою гомілією Митрополита Максима, ЧНІ, а згодом спільний обід у обителі Малої Семінарії з участю 10 владик.

Сесія — післяобідня відбулася під керівництвом о. митрата проф. І. Музички (Рим).Доповіді виголосили: о. д-р Дмитро Блажейовський (Рим) — „Роля Рівноапостольних Кирила й Методія в християнізації України", проф. д-р Петро Цимбалістий (Лондон) — „Значення Печерського Патерика".

Сесія, понеділок, 7-го жовтня вранці, під керівництвом проф. д-ра Олекси Горбача (Франкфурт-Берфурт); промовляли д-р Андрій Сороковський (Лондон-Бекенгам-Кент)— „Екуменізм і суспільна діяльність як ідеали 'Хроніки католицької Церкви в Україні'". Коротка інформація про відзначення нашого „Мілленніюм" у Польщі на підставі даних із католицького університету у Любліні подав проф. д-р Б. Осадчук ; о. протоархимандрит д-р Ісидор Патрило, ЧСВВ (Рим) — „Християнські риси князя Володимира в західніх джерелах", проф. д-р Іван Хома (Рим) — „Церковна організація Руси в X—XII ст".

Сесія понеділок, 7-го жовтня після обіду під керівництвом проф. д-ра Михайла Марунчака (Вінніпеґ); проф д-р Йоганнес Мадай, Падерборн, у відсутності автора доповідь читав у перекладі українською мовою о. митр. І. Музичка — „Божественна Літургія в Українській Церкві — чи можлива реформа?"; проф. д-р Ігор Качуровський (Мюнхен) — „Відродження християнської думки в сучасній українській поезії".

Сесія, вівторок, 8 жовтня під керівництвом проф. д-ра І. Качуровського (Мюнхен): проф. д-р Олекса Горбач /Берфурт-Франкфурт/ — „Мовостиль новітніх українських перекладів Біблії;" проф. д-р Михайло Марунчак /Вінніпеґ/ — „Пастирське Послання Митрополита Андрея Шептицького 'Не вбивай' в історичному насвітлені".

Закриваючи Конференцію, проф. В. Янів зробив деякі підсумки, дякуючи усім, хто спричинився до її успіху. Владика Ісидор склав в імені Синодальних Отців признання за переведену працю й запевнив допомогу Владик при дальшій підготові Конґресу.

Відрадним явищем було те, що при дисциплінованім притримуванні передбаченого часового обмеження для доповідей (30-45 хв.) можна було провести дуже ділову й вичерпну дискусію: при 15 годинах праці п'ятьох сесій майже точно третина часу була призначена на дискусію. Звичайно, що із-за браку фондів не було можна було запросити прелеґентів з дальших місцевостей, але участь приїжджих була дуже пильна. Учасників (постійних) конференції було 15, приємною несподіванкою тоді було жваве зацікавлення нечисленної української колонії у Римі, коли на інавґураційному засіданні було 70 учасників , а на поодиноких сесіях здебільшого 40, /головно Сестер місцевих чинів і старших студентів Малої Семінарії/.

Три з доповідей призначено до кінцевого Ювілейного Збірника Конґресу і три до комісійних збірників, а чотири до скоршого використання у фахових богословських чи загальних наукових журналах з огляду на їх актуальність і їх тільки посереднє відношення до Тисячоліття.

До вислідів Конференції чимало спричинився „клявзурний" спосіб ведення нарад, уможливлений спільним приміщенням в УКУ і спільним харчуванням, що дозволяло максимально заощадити час і спричинилося завдяки індивідуальним розмовам, що продовжували дискусії на Сесіях, до дружньої атмосфери й теплого настрою. УКУ перейняв на себе всі кошти, як перед тим була вже подібна організація у Мюнхені (в приміщеннях УВУ) і в Бавнд Бруку (в осередку Свят-Софійської Семінарії і коштами її Опікунчої Ради). Тому спеціяльну подяку при закінченні нарад склав голова Ділової Президії Комітету ректорові УКУ, о. митр. І. Хомі і безпосередньому організаторові Конференції, о. митр. І. Музичці.

Спільна Конференція із успішними нарадами зродила тверду постанову видати якнайскорше матеріяли всіх підготованих праць. Плянується, щоб кожна комісія видала до Конґресу один збірник, який зможе підготовити до кінцевого ювілейного збірника синтетичні праці.

Як про це були окремі вістки, в Римі відбулася в днях 5-7-го жовтня наукова конференція, яку організував Комітет Наукового Конґресу у 1000-ліття Хрищення Руси-України. Конференція відбулася беспосередньо після Синоду Владик Української Помісної Католицької Церкви, щоб можна було перевести основну й плідну дискусію про цілі й форми конґресу. На інавґураційній сесії було сім владик і для них була зладжена окрема інформація.

10-річчя священства о.Івана Ващука

У неділю, 3-го листопада ц. р., оцінюючи ревну працю о. Івана Ващука для Бога і українського народу, парохії свв. Петра і Павла в Скарборо, Христового Воскресіння в Гамилтоні та парохія Преображення Господнього в Кітчинер, у яких душпастирював о. І. Ващук, з вдячністю і признанням відзначили його 10-річчя священослужіння у Христовому Винограднику.

Шлях священства о. Івана дещо відмінний від інших священиків, бо через різні життєві обставини він став перед престіл Господній щойно в серпні 1975 року. Десять років у житті священика—це відносно не багато, але служіння о. Івана наповнилось Божою благодаттю і благословенням, бо вже 16-го вересня 1979 року завдяки жертвенности і праці парохіян церкви свв. Петра і Павла під проводом і з ініціятиви о. Івана довершено посвячення величавого храму Божого в змодернізованому барокковому стилі козацької доби з п'ятьма банями, що став окрасою околиці. Через чотири роки збудовано великий український центр для старших за 11 мільйонів долярів з повним комфортом, що стало черговим ділом о. пароха.

На новому місці, в Гамилтоні, вже через рік перебудовано і змодернізовано храм Божий. В тому ж році коштом біля трьох мільйонів долярів збудовано дім для старших з 75-ти догідними апартаментами. На новому місці, в Кітчинер, де відбувалося 10-річчя священства о. Івана, зроблено всі заходи для побудови чергового дому для старших та відновлення церкви. Окрім праці для Бога о. Іван є активним у суспільно-громадській праці як кооператор, союзовець, виховник-учитель, а в кожній парохії під його проводом розвивається культурне і національно-організаційне життя не тільки парохії, але цілої української громади.

Поклик Христа „Ходи за Мною, бо не ти, а Я тебе вибрав", що було життєвою мрією о. Івана, тому 10 років сповнилася з Божим благословенням та любов'ю і подякою його „дітей духовних", що так чисельно зібралися, а комітет під проводом д-ра О. Сокольського знаменито зорганізував 10-річчя священослужіння о. І. Ващука.

Ювілейні відзначення розпочалися Архиєрейською Службою Божою о год. 11-ій перед полуднем у Церкві Преображення Господнього, яку відправив Владика Ізидор в сослуже нні численного духовенства. До Служби Божої співав мішаний церковний хор. Вітаючи Владику, ювілят, дякуючи йому за всі добродійства і поміч у праці для церкви і народу сказав: „Дякую Тобі, Боже, що Ти вибрав мене з народу мого, що Ти зберіг мене в мандрівці мого життя й наділив мене тайною священства. Сьогодні я радію, радію душею і цілим своїм єством та дякую Господеві, що Він покликав мене на працю до Свого Виноградника, на служіння Ісусові Христові і моєму народові". Владика, виголошуючи проповідь, підкреслив у ній заслуги ювілята.

По закінченні Служби Божої у великій церковній залі в якій зібралося понад 400 осіб, відбувся ювілейний бенкет з відповідною до дня програмою, який відкрив коротким словом Іван Сірко—голова парохіяльного комітету. Дальшою програмою проводив о. Михайло Лучка, який просив Владику Ізидора провести молитву і благословити трапезу. За головним столом, крім Владики, засіли священики, представники різних організацій, установ, товариств, друзі і родина ювілята.

По обіді було представлено головний стіл і представників організацій з різних місцевостей. У мистецькій частині програми, переплетаній численними привітами, виступив танцювальний ансамбль „Євшан" при парохії Преображення господнього під керівництвом Марусі Кліт і Любомира Чарковського, рецитації укладу І. Хабурської у виконанні Надії і Тані Броварських, Михайла і Лариси Лучків та Андріяна і Ореста Бланаровичів. З кількома знаменито виконаними піснями виступила солістка Дарія Селемка. Всі виступи мистецької частини учасники нагороджували рясними оплесками подяки, зокрема молоденьких виконавців.

З привітами виступили: ред. В. Дідюк—від ОУВФ, УНС і друзів, вручивши ювілятові книжку „Нариси історії ЛВУ", ред. В. Макар, вручивши книжку „Надбужанська земля", А. Роздольський—голова парохіяльного комітету свв. Петра і Павла у Скарборо, д-р О. Сокольський—Екзекутивний директор дому для сеньйорів в Скарборо, Степан Шлапак—директор „Віллі Київ",—дому для сеньйорів в Гамилтоні, дир. Іван Бойко—„Гомін України" і Сокальщина, Олександер Малко-голова відділу ЛВУ в Кітчинер, Розалія Кузьмюк—голова Ліґи Українських Католицьких Жінок, Іван Сірко—голова парохіяльного комітету, д-р Іван Бойко—голова відділу КУК у Гамилтоні, о. Т. Дусановський—парох церкви свв. Петра і Павла, о. Е. Іскат-душпастир церкви Христового Воскресіння в Гамилтоні, о. декан І. Лещишин—парох церкви св. І. Хрестителя в Брентфорді, о. декан Р. Ганкевич—парох церкви Св. Духа в Гамилтоні, о. митр. М. Стефанів—парох церкви Св. Покрови в Торонто.

Кінцевим словом Владики Ізидора закінчились привіти і щирі побажання для отця ювілята. Дар любови для ювілята враз з квітами для пані добродійки вручили представниці ЛУКЖ, відділ у Кітчинер.

Щиру подяку всім, хто причинився до відзначення священства о. І. Ващука, Владиці, комітетові, священикам, парохіянам, друзям, представникам організацій, установ і товариств зложила дочка ювілята Тамара.

Словом подяки о. ювілята, навіяним щирістю, любов'ю та запевненням дальшого змагання у праці на славу Бога і добро українського народу, многолітствія для Владики і о. ювілята та заключним словом С. Мазура в імені ювілейного комітету закінчено відзначення заслуженого і любленого о. Івана Ващука.

В. Дідюк

Денвер у пам'ять Слуги Божого Андрея

Патріярхальне Товариство у Денвері, у роковини смерти Слуги Божого Митрополита Андрея урочисто вшанувало його пам'ять 3-го листопада ц.р. О год. 10- ій о. Стефан Хміляр відправив Божественну Літургію в наміренні Митрополита Андрея в українській католицькій церкві Преображення Господнього. По Літургії присутні спільно з о. парохом відмовили молитву за прославу пам'яті Слуги Божого Андрея. Після Богослужби відбулось свято у парафіяльній залі. Свято відкрив голова товариства К. Крупський. Він теплими словами привітав присутніх і у кількох словах підкреслив колосальне значення Митрополита Андрея для Української Католицької Церкви у сучасних та майбутніх поколінь українського народу. Пісню „Прийми, о, Боже, нашу молитву" у супроводі на фортепіяні мгр М. Венжівської виконав церковний жіночий хор під дириґуванням Ярослава Нижника.

Святочні доповіді виголосили о. д-р П. Баб'як і Я. Яворівський. Доповіді дали присутнім повний образ життьової дороги дорогого нам Владики. Народне покликання „Найдорожчий тату, моє покликання походить від Бога. Коли не піду за Його голосом, змарную своє життя і затрую Ваше, Бог вимагає, тату, від Вас великої жертви", — так писав молодий студент до батька, котрий противився намірам сина.

Євангельські чесноти, любови ближнього і покори, з яких випливали усі благородні діла — „він був Владикою, аскетом, провідником, патріотом, ученим, церковним законодавцем, апостолом, основником шпиталів, захоронок".

Доповідь о. д-ра П. Баб'яка, була присвячена праці Митрополита Андрея над поєднання церков на внутрішньому і міжнародному полі. Велиградські з'їзди, промотором котрих був Владика Андрей, мали на меті з'єднати слов'янські народи обох Церков, Православної і Католицької. Велиградські з'їзди вивели нашу Церкву на світову арену. Створений Митрополитом Андреєм Апостолят у Голляндії започаткував семінарський хор, котрий ширив красу української пісні поза рубежами рідних земель і дав початок створення славного Візантійського хору М. Антоновича.

У четвертій точці програми хор виконав дві пісні „Дивлюсь я на небо" і „Збудись, могутня Україно". Вірш „Люби ближнього" виконав як завжди вміло, чуттєво і гарно молодий інж. Р. Колтунюк. Декламацію „Листопад" виконала зразкова учениця „Рідної Школи" Нуся Горчаківська. Останньою точкою програми була пісня „Владико неба і землі". Пані співали гарно, мелодійно — хоча їх небагато; пізнати було їхню довголітню працю у хорах.

Програму закінчено піснею „Боже Великий Єдиний", яку співали всі присутні. Голова Патріярхального товариства К. Крупський щиро подякував присутнім за участь у святі.

Наша парафія, мала клітина нашої страдної Патріяршої Церкви, по можливостям гідно, врочисто, набожно і щирим серцем вшанувала річницю смерти спочилого слуги Божого Андрея Шептицького.

Я.Я.

ЛІДЕРИ АФРИКАНСЬКОГО національного конґресу, опозиційного до уряду білої меншости революційного центру, признались до атентату, в якому від вибуху потужної міни загинуло шість осіб, а кільканадцятль були поранені. Поліційні чинники Південно-Африканської Республіки ведуть слідство в цій справі, щоб встановити чи бомбу підклали представники закордонного центру чорних революціонерів, чи місцеві члени АНК.

ПОЛЬСЬКОМУ МОРЯКОВІ 27-річному Лєшекові Капсі надано політичний притулок. Про це повідомив журналістів директор клівлендської канцелярії Служби іміґрації і натуралізації Доналд Рассел. Л. Капса попросив політичного притулку 1-го грудня, коли він зійшов на берег з польського торговельного корабля „Зємля Любельска".

В Дітройті відзначено 40-річчя „Українських Вістей"

В суботу, 9-го листопада ц.р., в Дітройті, Миш., відзначено 40-річчя газети „Українські Вісті" бенкетом та мистецькою частиною. Перше число цієї газети вийшло 19-го листопада 1945 року на вісьмох 8x11 1/2 інча сторінках на циклостилі в українському таборі в Райнгард казармах в Новім Ульмі, Німеччина. В 1946 році „Українські Вісті" почали появлятися друкарським способом. Відразу після Другої світової війни незавидна була доля українців зі східніх та центральних земель України. Совєтський Союз прикладав усі старання щоб всіх їх якнайскорше забрати на „родіну". Щоб стати в обороні людей зі східніх областей України, людей, як тоді казали, з Великої України, щоб бути їх речником, їх моральною допомогою, створено УРДП,органом якої стали „Українські Вісті". Довший час їх редактором був відомий письменник і політик Іван Багряний, автор відомої в той час брошурки, яка змінила долю багатьох, а це — „Чого я не хочу повертатися до СССР". Ця газета обороняла перед примусовою репатріацією, боронила „східняків" від чужих і своїх і відкрито виступала на своїх сторінках в обороні поневоленого народу, такого яким він був — русифікований, затурканий, заляканий, поневолений, забутий і чужими і своїми.

„Українські Вісті" довший час виходили в Новому Ульмі й щойно в 1978 році перенесено до ЗСА, до Дітройту; впродовж 40 років головними редакторами були; Павло Маляр, Іван Багряний, Юрій Дивнич, Михайло Воскобійник, Віталій Бендер, Василь Ромашко, Андрій Глинін, Федір Гаєнко та Михайло Смик. Ця ґазета є единою газетою, що почала виходити зараз після війни й протрималася при житті до цього часу.

Свято „Українських Вістей" відкрив голова видавничої спілки д-р Анатолій Лисий. Голова УРДП Михайло Воскобійник, один із колишніх їх редакторів, виступив з привітом, а теперішній її редактор Михайло Смик у своїй доповіді під назвою „Сорок років на службі українському народові" подав дані про те, які в Америці виходять етнічні часописи та кількість їх передплатників. Ми, українці, не можемо похвалитися, що ми любимо друковане слово, що ми читаємо свої газети. Багато менші народи мають більше число різних газет і багато більшу кількість читачів. Тому й не дивно, що ми так розпорошені, розсварені. Наша преса не є для більшости українців виховним засобом, який формує з нас націю державницьку, яка може бути господарем своєї землі.

В мистецькій частині виступив гуморист Олекса Шпилька з Каліфорнії, та співак Олекса Голобуш, з Ню Йорку, який не дуже давно втік з „комуністичного раю", під час своїх виступів в Парижі. Йому акомпаньював недавній виходнець з України композитор Леонід Вербицький. Мистець українського слова Ростислав Василенко з Канади прочитав ряд речей Василя Симоненка, Івана Багряного, І. Підкови та Мартина Задеки.

Око

Велика...

(Закінчення зі стор. 1)

Дякуємо українській пресі, редакторам, дописувачам, рецензентам за похвали і також музичну критику, а напасно-злобну скреслюємо з паперу й пам'яті. Вдячні ми також за уможливлення оглядин міст і їх атракцій: українських установ, культурно-мистецьких центрів, пам'ятників, ратушів, українських видавництв, церков. У ваших чудових храмах, крім молитовного одушевлення, відчули духову близькість до свого народу, батьківщини та братів і сестер поза її межами. Коло могутнього водопаду Ніягара дістали приплив енергії для закінчення турне. В Дисненді всі ми на момент були відмолоділи, а у фільмових студіях „Юніверсал" (Голливуд) почувалися „зірками" — теж на момент. У ваших редакціях ми зробилися мистцями слова на довгий час, бо тепер щодня змальовуємо в суперлятивах дорогих земляків в ЗСА і Канаді. Чисельна публіка на всіх наших концертах і її гарячі привітання наповнили нам серця вдячністю і надхненням до дальшої, творчої праці та ще більше закріпили свідомість і гордість: „Народ мій є, Народ мій завжди буде, ніхто не перекреслить мій Народ! (В. Симоненко).

Хвальним Українському Народному Союзові, Комітетові Українців Канади і їх проводам шлемо сердечні привітання і найкращі побажання успіхів на всіх відтинках діяльности, яка приносить користь українському загалові.

З великою подякою та пошаною!

За хор „Чайка": **Степан Корінь, диригент, Ярослав Кутний**, голова, **Петро Кардаш**, адміністратор.

СОВЄТСЬКЕ ПРЕСОВЕ агентство „Новости" випустило два рапорти, які заторкують ініціятиву президента Роналда Регена в створенні протиракетної оборони з елементами космічного базування. Агентство називає протиракетну оборону „зоряними війнами", наголошуючи, що система створюється не для оборони, а для агресії. В одному з коментарів полк. Василій Морозова сказано, що для того, щоб невтралізувати „зоряні війни" Совєтський Союз може створити зброю, вартість якої буде становити лише один відсоток коштів створюваної в ЗСА системи.

В РОДИНІ ЗНАМЕНИТОГО співака і кіноартиста Френка Сінатри день 12-го грудня був подвійним святом: Ф. Сінатрі сповнилося 70 років, а його жінка Барбара відкрила церемонію початку будівництва дитячого лікувального центру його імени в шпиталі ім Айзенгавера в Панчо Міраж, Каліфорнія. На будівництво цього центру, який відкриється у наступному році, Барбара Сінатра пожертвувала 1,3 мільйона долярів.

КУБИНСЬКИЙ ВТІКАЧ, який минулого тижня попросив політичного азилю в Еспанії, але якого хотіли назад вкрасти кубинські працівники амбасади, знає багато таємниць, особливо нелегальної діяльности кубинців у закордонних країнах з метою поширювання комуністичної гегемонії на інші держави світу. Мануель Антоніо Санчез Перез, який свого часу був високим урядником в міністерстві торгівлі в Гавані, а опісля економічним дорадником в різних кубинських амбасадах, мусить тимчасово скриватися. Покищо він перебуває під охороною еспанської поліції в околиці Мадриду.

У ЖЕНЕВІ, ШВАЙЦАРІЯ, розпочались знову переговори, вже шості з черги від 1982 року, між представником Об'єднаних Націй Дієго Гордовезом і міністрами закордонних справ Афганістану і Пакистану. Користуючись практикою з переговорів президента Роналда Регена з совєтським лідером Міхаїлом Горбачовим, Гордовез попросив учасників не зустрічатися з кореспондентами і не влаштовувати окремих пресових конференцій поки вони не вичерпають програми нарад. Очевидно, полагодження афганської справи залежить від Москви, а не від нею насадженого уряду Бабрака Кармаля. СССР, який втримує в Афганістані біля 130,000 своїх вояків, відмовився вислати до Женеви своїх представників, кажучи, що кабульський уряд є незалежний і він може вирішувати усі справи без посторонньої участи інших країн.

„Думка..."

(Закінчення зі стор. 1)

вони 25-го жовтня виїхали в турне по Західній Европі, виступаючи з концертами в таких містах: Менчестер, Бредфорд, Лондон — Великобританія, Зальцбург — Австрія, Мюнхен — Західня Німеччина, Савери, Страсбург, Франція. У їхньому репертуарі були твори українських композиторів — Д. Бортнянського, М. Лисенка, А. Вахнянина, І. Шамо, П. Гулака-Артемовського, М. Ніщинського, А. Кос-Анатольського, А. Гнатишина, В. Івасюка, Гр. Давидовського та світової слави композиторів — Дж. Россіні та Дж. Верді. Хор співав при фортепіяновому супроводі Тані Поташко із виступами таких солістів, як: Євгенії Турянської—Ромео, Оксани Качарай, І. Раковського, Омеляна Гельбіга, Віктора Шевелі, Яреми Цісарука, Володимира Луцева, при власному акомпаньяменті бандури. Миколи Голодика, Миколи Невмержицького.

„У центрі міста Бредфорду біля ратуші привітав нас рідний український прапор, що повівав біля англійського і американського прапорів, — зворушено говорив далі С. Комірний. Всюди, під час наших виступів, було видно, що українське мистецтво цінується і то не лише серед українців, але й поміж чужинцями,що тисячами появлялися на концертах, віддаючи признання високому рівню наших професійних виступів. Не зважаючи на партійні міжусобиці, які існують і в Европі, їх взагалі не завважувалося під час наших виступів, ані під час розкішних прийнять що для нас влаштовувано".

„Правда, для хористів ця поїздка була великим фізичним зусиллям, ми ж бо співали день за днем на концертах, а крім цього теж співали на врочистій Службі Божій у Равені, Франція, та нас постійно підкріплювала підтримка земляків та й ентузіязм чужинців, які зустрінулись деякі з них вперше, з українською піснею, з українською культурою. У Лондоні під час концерту вітав нас лорд-посадник дільниці Кенсінгтону та ще інші три лорди і представники американської амбасади, як і скрізь і по інших містах Европи зустрічали нас видатні державні урядовці", — сказав голова хору. „Приїхавши до Европи у нас утвердилось переконання, — заявив він, — що українці таки щось варті". І. Раковський висловив теж вдячність і признання тутешньому українському громадянству, організаціям, братським союзам за фінансову допомогу і підтримку, без якої ледве чи хористи змогли б вирушити в дорогу, а так їм залишилось покрити лише частинно кошти свого турне.

Тут ще добавив С. Комірний, що „ми вдячні нашим спонзорам — українським товариствам і організаціям, а навіть чужинецьким товариствам, а особливо ми вдячні у промоцінні дороги хористам у підготові до концертів нашому імпресаріо Володимирові Луцеві, що поставив наші виступи перед публікою на професійний рівень".

О. Гасецька розповіла про один цікавий випадок. Коли вони перебували в Страсбурзі і, йдучи вулицею, розмовляли поміж собою до них прислухувався із зацікавленням один юнак-француз. По кількох хвилинах він підійшов до них і запитався якою слов'янською мовою вони розмовляють. На відповідь, що хористи говорять по-українськи, як і теж, що сьогодні у них виступ у концертовій залі, молодий чоловік обіцяв бути на їхньому виступі чого і дотримав. Після концерту він висловив признання „думкарям".

Цікаво було теж у Страсбурзі послухати Архиєрейську Службу Божу, що її відправляв Владика Михайло Гринчишин, під час якої співав німецький хор з Кельну, чудово відтворюючи характер і настрій української Богослужби. Тоді на концерт прибули не лише стужені за українською піснею маси місцевих українців у французів, але й приїхали з далекої Голляндії і Бельгії тамошні українці.

О. Гасецька теж з радістю сказала редакторам, що один із промовців у Лондоні порівняв їхній хор до капелі Олександра Кошиця, вчинивши їм своїм признанням неймовірну приємність. При цьому додала, що вся заслуга їхнього виїзду до Европи є І. Раковського, в якого зродилася ця ідея.

Згадуючи про виступ у Мюнхені, І. Раковський розповів, що, закінчуючи свій виступ, хористи — в присвяті славному диригентові капелі бандуристів сл. п. Григоріеві Китастому, — відспівали марш „Україна" до його музики та на слова Івана Багряного. Там теж вперше публіка в 35-річчя хору відспівала йому многоліття.

Хор „Думка" перевантажений виступами. У неділю 15-го грудня, хор виступив з концертом колядок у катедрі св. Патрика. 12-го січня хор співатиме колядки і щедрівки в українській православній церкві св. Володимира у Нью Йорку, а 19-го, січня в українській католицькій церкві св. Юра теж у Нью Йорку, виступить із цим же різдвяним репертуаром. 25-го січня відбудеться Новорічні Вечерниці хору „Думка", що вони їх вперше влаштовують з Українським Спортовим Клюбом, де, як і щорічно, співатимуть хористи. 26-го січня хор співатиме на концерті з нагоди Січневих Роковин. А за ними надходить одне із особливо важливих приготувань — вивчення пісень для відзначування 1000-річчя Хрищення України. У плянах хору теж видання касеток вибраних пісень з їхніх різних концертів; в Европі вони продали 1,000 платівок.

Ще довго велася розмова з членами Управи хору „Думка" про виступи хору, про велику і превеликую місію співочих ансамблів, які причиняються до поширення української культури, для зміцнення її престижу, а вкінці гості „Свободи" показали свій альбом знімок, світлених під час цього успішного, сповнених радісних і цікавих вражень, турне.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

УСВТ „Ч. Січ" - Юніон Ленсерс 4:1

В Юніоні, Н. Дж., 1-го грудня ц.р., відбулися змагання копаного м'яча за аматорську чашу ЗСА, в яких „Ч. Січ" здобула високу перемогу 4:0 і цим самим елімінувала від дальших ігор за цю чашу чільного конкурента, яким був цей німецький клюб, один із лідерів 1-ої дивізії Космополітальної ліги Нью Йорку — Нью Джерзі.

Не зважаючи на розмокле ігрище, на якому подекуди блистіли водяні калюжі, гра як завжди між цими чоловими дружинами Нью Джерзі проходила в швидкому темпі, в якій, за винятком кількох початкових хвилин, українські футболісти тримали ініціятиву, у висліді чого наш напад здобув чотири гарні голі. Конто відкрив капітан дружини Андрій Бакун в 12-ій хвилині, використавши влучну подачу м'яча Сирчвелла. Кілька хвилин перед перервою Марко Хмілевський успішно закінчив одну акцію свого нападу, вмістивши м'яч в сітку воріт господарів 2:0. В другій половині „Січовики" продовжували свою домінацію, хоча німці (чи радше їх шотляндські футболісти) проводили про думані контратаки, але наші оборонці і воротар діяли безпомилково. В 70-ій хвилині Сирчвелл заволодів м'ячем на половині гриша, провів довгий рейд, „омахнувши" оборонців і з близької віддалі здобув ефективного голя 3:0. У 82-ій хвилині Хмілевський, цим разом з подачі Павлюса, встановив вислід змагань 4:1. На жаль, після цього голя один із шотляндських футболістів, який вже роками має репутацію брутального зма гуна, навмисне завдав контузії Ансельмові і після цього зчинив бійку з цим футболістом „Ч. Січі", чим заслужив на чергову червону картку судді. Цим інцидентом цей змагун німців зіпсував настрій глядачам, симпатикам обидвох дружин, які поза тим випадком були вдоволені переходом змагань. Крім Ансельма, з нашої дружини зазнав в першій половині контузії А. Бакун.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Зулійо, Павлюс, Сабрій, Ромійо, Брієнза, Ансельмо, Хмілевський, Каміка, А. Бакун, Торій, Сирчвелл, Д. Бакун, Торій, Сирчвелл, Д. Бакун. Провідник Володимир Бакун.

(от)

УСО „Тризуб" - Сомертон С.К. 4:2

У цих чергових змаганнях, що відбулися на „Тризубівці" 17-го листопада ц.р., перша дружина „Тризуба" здобула важливу перемогу другої рунди за аматорську чашу ЗСА вислідом 4:2. До перерви „Тризуб" провадив 2:1, що його здобули Санторе і Сесак. В другій половині наші футболісти мали ігрову перевагу, але довший час вони не могли використати можливостей для здобуття голів. Щойно в 70-ій хвилині знову Санторе, використавши помилку оборонця гостей, вмістив м'яч у сітку їх воріт 3:1. До кінця цих завзятих змагань „Тризуб" підніс вислід до 4:1, але в кінцевій хвилині суддя зарядив карний стріл, після того, як наш воротар зловив за ногу змагуна Сомертону, — з якого гості устійнили вислід зустрічі 2:4. Таким чином, „Тризуб" ввійшов до 3-ої рунди ігор за аматорську чашу ЗСА.

Відбувся Авторський вечір Олександра Скоценя

У суботу, 30-го листопада ц.р., в домі УСВТ „Чорноморська Січ" в Нюарку, відбувся перший авторський вечір О. „Леня" Скоценя з нагоди виходу у світ його книжки-споминів „З футболом у світ". Програму вечора відкрив голова УСВТ „Ч. Січ" і УСЦАК-Схід, Мирон Стебельський, який привітав автора і зібраних гостей, які прибули з різних міст Нью Джерзі і Нью Йорку. В своєму слові голова навязав до появи цієї дуже корисної й цікавої книжки, в якій цей наш славний футболіст прекрасно описав свою блискучу футбольну кар'єру, що простелила йому довгу і нелегку життєву мандрівку з рідного Львова через сіру Москву, чудовий Київ і дальше знову через Львів до Сянока, Словаччини, Австрії, Німеччини, Бельгії, Франції і врешті до Канади. В усіх згаданих містах і країнах „Леньо" Скоцень здобув славу, як знаменитий український футболіст.

Покликаний до слова автор в своєму слові, яке назвав „сповіддю" перед спортовими симпатиками, подав цікаві епізоди із своєї футбольної „Україні", дальше в клюбі Ніцца у Франції.

Подякувавши Управі СУЦАК—Схід та присутнім жертводавцям за моральну й матеріяльну допомогу, О. Скоцень вручив окремим представникам організацій і жертводавцям по одному примірнику „З футболом у світ" із своїм автографом.

Згідно з програмою вечора продовжувалися запитання і відповіді, а присутній „земляк" Скоценя, д-р Іван Ярош, в своєму слові пригадав присутнім давнє минуле, коли то в Західній Україні почав розвиватися копаний м'яч, який саме видав цілий ряд визначних в тому часі змагунів, одним з яких є автор книжки „З футболом у світ". Після цього М. Стебельський подякував усім за участь і попросив до перекуски. Товариськими гутірками, веселими й сумними споминами та многоліттям авторові закінчився цей успішний вечір, що його влаштували, імпрезова референтура УСВТ „Ч. Січ" і УСЦАК-Схід.

(от)

Київське „Динамо" — подвійний чемпіон СССР

У неділю, 24-го листопада, закінчився 48-ий з черги чемпіонат копаного м'яча вищої ліги СССР, який київський клюб „Динамо" II раз в своїй історії здобув звання чемпіона. Раніше цього року київляни здобули чашу СССР. Крім цього, київські футболісти досі елімінували клюб Утрехт з Голляндії і університету з Румунії за чашу Европи і ввійшли до четвертьфіналу. Мільйони прихильників цього спорту в Україні радіють цьогорічними успіхами цієї київської дружини, в складі якої виступають змагуни з різних міст України в тому і Закарпаття та Львівщини. Спорт, і особливо копаний м'яч, — це ділянка, в якій українці офіційно можуть обезголовлювати старшобратню домінацію і цим підсилювати національний дух усіх поневолених Росією народів. Про цей факт, між іншим, згадував в своїй книжці колишній політ'язень СССР І. Шифрін.

У складі київської дружини виступали: Михайлов, Безсонів, Балтача, Євсеєв, Дем'яненко, Рац, Яремчук, Баль, Заварів, Євтушенко, Бсланов, Блохін, Михайличенко, Буряк, Василь Рац і Іван Яремчук-це Закарпатці, що ідуть слідами Комана, Сабо, Турянчика, Юста і Медведя, які в минулому виступали в цьому київському клюбі. Андрій Баль — уродженець села Роздолу на Львівщині.

Вершок показника табелі ігор вищої ліги СССР, сезон 1985

	Ігор	Точок	Голів
Київ „Динамо" Україна	34	48	64:26
Москва „Спартак" Росія	34	46	72:28
Дніпропетровськ, Україна	34	42	71:41
Мінськ „Динамо" Білорусія	34	41	40:31
Москва „Торпедо" Росія	34	36	42:40

Дальші місця займають: Ленінград; Росія, Вільнюс, Литва, Тбілісі, Грузія, Алма-Ата, Казахстан, Харків, Україна, Вороніж, Росія, Ростов, Армія. Обидва останні клюби випадають до нижчої кляси.

(от)